

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Rıdvan Turan
Mersin Milletvekili

Gıda kaynaklı hastalıklar, çok eski zamanlardan beri insanlığı rahatsız etmektedir. Bununla birlikte, teknolojik gelişmeler, üretimdeki artış ve ürünlerin küresel düzeyde pazarlanması noktasında; tarım ürünlerinden kaynaklı hastalıkların da eşit derecede artmasına neden olmuştur.

Gıda Denetimi, insan sağlığı açısından risk oluşturacak güvenli olmayan mikroplar veya kimyasal bileşikler gibi zararlı maddelerin üretim, işleme ve paketlenme sırasında ayrışmasını sağlayarak gıdaların incelenmesidir. Endüstriyel tarımla birlikte tarımın modern biçimlenişi, tarımın gelişimi olarak bilinse de endüstriyel tarımla birlikte kimyasal bileşiklerin insan yaşamı için bir risk oluşturduğu bir gerçektir. Gıda kaynaklı riskler, gıdaların, hayvanların ve bitkilerin küresel ölçekte pazarlanmasında son yıllarda yaşanan gelişmelere paralel olarak eşit derecede küresel hale gelmiştir. Büyük kentsel nüfus yoğunlukları, bu nüfusun beslenme ihtiyacını karşılamak için önemli bir sermaye olan gıda endüstrisi, çevresel kirlenme, gelir eşitsizliği gibi pek çok etken gıda kaynaklı risklerin küresel hale gelmesinde başat rol oynamıştır. Dolayısıyla günümüzde gıda denetimi, modern bir gıda kontrol sisteminin önemli bir bileşeni olarak aslında insan sağlığı açısından risk analizinin yapılmasıdır.

Gıda denetimi, ulusal olarak üretilen veya ithal edilen gıdaların ulusal yasa ve yönetmeliklerin gereklerine uygun olarak depolanmasını, üretilmesini, taşınmasını, sunulmasını ve satılmasını sağlamak için yeterli düzeyde gıda kontrollerini uygulayarak tüketicileri korumak için elzemdir.

Tarım ve Orman Bakanlığı gıda kaynaklı oluşabilecek herhangi bir riski azaltarak tüketicilere gıda güvenliği bilgilerini sağlayarak halk sağlığını koruma sorumluluğuna sahiptir. Tüketiciler de güvenli, sağlıklı gıda tüketme hakkına sahiptir. Herhangi bir gıda şirketi, gıdaları üretme, işleme, hazırlama, ithal ve ihrac hakkına sahip olsa da bu tür gıdaların sağlıklı ve güvenli olmasını belirlenmiş yasalar çerçevesinde sağlama sorumluluğu taşımaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı sağlıklı ve güvenli gıdaların üretilmesi ve tüketilmesini sağlamanın yanı sıra üreticiler ile tüketiciler arasındaki ilişkiyi gıda kontrol sistemleri ile kurma ve takip etmekle

26729

sorumludur. Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine dair 5179 sayılı kanun gıda güvenliğinin sağlanmasında denetim başlığında Tarım ve Orman Bakanlığının gıda kontrol hizmetleri veya doğrulanması için yapılan işlemleri içermektedir. 5179 sayılı kanuna göre “Gıda maddelerinin ve gıda ile temas eden madde ve malzemelerin gıda güvenliği, hijyen ve kalite analizlerini yapmak üzere, Bakanlıkça yetkilendirilecek kamu ve özel laboratuvarlar kurulabilir.” ibaresi yer almaktadır. Yine 5179 sayılı kanunun 14. Maddesine göre “Üretilen veya ithal edilen gıda maddesinin, sağlığa zararlı olabileceği ihtimalinin belirlenmesi durumunda, söz konusu gıda maddesinin pazara sunumu, kullanımı ve ithalatına ilişkin gerekli tedbirler alınır.” ibaresi yer almaktadır. Ancak Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülen gıda denetimleri, sadece gıdaların pazarlandığı aşamada gerçekleşerek sınırlı kalmaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde veya özel laboratuvarlarda gıda denetimi konusunda çalışmaların olmaması veya yapılan laboratuvar gıda analizlerinin kamuoyu ile paylaşılmaması gıda denetimlerinin ne kadar sınırlı olduğunu açıkça göstermektedir. Dolayısıyla insan sağlığı açısından risk oluşturabilecek gıdaların laboratuvar analizlerinde incelenmesi ve analiz sonuçlarının kamuoyuna paylaşılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı, gıda denetimi kapsamında gıdaların analizleri için kaç tane kamu ve kaç tane özel laboratuvarla birlikte çalışmaktadır?
- 2) Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından gıda denetimi kapsamında laboratuvar analiz çalışmaları yapılmakta mıdır? Eğer yapılmakta ise bu çalışmaları kamuoyu ile paylaşılmamasının gerekçeleri nelerdir?
- 3) Gıda denetimleri konusunda Tarım Orman Bakanlığına bağlı laboratuvarlarda çalışan personel sayısı ne kadardır? Bu personellerin Türkiye’de gıda güvenliği sağlanması konusunda yeterli sayıda olduğunu düşünüyor musunuz?
- 4) 2019 yılında Bakanlığınız tarafından EKÜY Projesi, Hasat Öncesi Pestisit Denetimi, Gıda Kontrolü ve İhraçat-İthalat Denetimi vb. çalışmalar kapsamında taze meyve ve sebzelerden Türkiye genelinde kaç adet numune alınmıştır?
- 5) Kaç adet numunede kalıntı tespit edilmiştir?
- 6) Numunelerin alınması, taşınması ve analizi için ne kadar harcama yapılmıştır?
- 7) Kalıntı tespit edilen ürünlerin ne kadarı imha edilmiştir?
- 8) Tarım Orman Bakanlığı tarafından son beş yıl içerisinde gıda denetimleri kapsamında yapılan laboratuvar analizlerinin maliyeti ne kadardır?